Iki Vytauto Didžiojo karūnavimo 600 metų jubiliejaus liko 12 metų

LIETUVOS SĄJŪDŽIO VILNIAUS SKYRIAUS TARYBA

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SĄJUNGA
GAUTA
2018 m. 07 mėn. 09 d.
Nr. 17

Lietuvos architektų sąjungos pirmininkei Rūtai Leitanaitei

DĖL SUŠAUDYTOS VYRIAUSYBĖS PANIEKINIMO

Vilnius, 2018-08-04

Okupantai 1940-1945 metais nužudė 18 Lietuvos Respublikos vyriausybės narių.

Po buvusio Lietuvos Sąjūdžio pirmininko Ryto Kupčinsko ir amžinybėn išėjusio Vyčio kryžiaus ordino kavalierių sąjungos pirmininko monsinjoro Alfonso Svarinsko 2012-08-09 bei kitų pasiūlymų buvo inicijuojama įamžinti šias nužudytas iškiliausias ir Lietuvai nusipelniusias asmenybes.

2016-07-01 po susitikimo su Vilniaus Sąjūdžio tarybos atstovais, 2016-07-05 Vyriausybės kanceliarijai priėmus nutarimą (protokolas Nr. NV-2187) dėl 1940-1945 metais sušaudytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių atminimo įamžinimo buvo imtasi aktyvių darbų. Paminklą buvo numatyta pastatyti Vinco Kudirkos aikštėje priešais LR Vyriausybės rūmus.

Daugelis pritarė skulptoriaus J. Jagėlos Gedimino stulpų formos paminklo projektui (priedas Nr. 1), kuriame centrinę plokštę skirti įvadiniam tekstui, artimiausiose iš kairės ir dešinės plokštėse įamžinti 18 sušaudytų, kraštutinėse plokštėse įamžinti 22 represuotus Vyriausybės narius. Mūsų manymu paminklas savo didingumu turėjo išreikšti nužudytų ministrų tarnystę valstybei ir auką.

2017-11-09 ELTA paskelbė, kad 2017 lapkričio 8 d. Seimo Laisvės kovų komisija pritarė projektiniam siūlymui, pagal kurį **prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės rūmų, ant grindinio planuojama įamžinti sušaudytų buvusių Lietuvos Respublikos ministrų atminimą,** t.y. išrašyti žuvusiųjų ministrų pavardes (priedas Nr. 2).

ELTA-os pranešimas **ŠIURPINO** daugelį – gal žiauriau ir **PRIEŠAI** nesugalvos. **PRIMINĖ**, kad enkavedistai, kagėbistai, stribai ir kolaborantai suveždavo sušaudytus partizanus į miestų ir miestelių aikštes ir numesdavo ant grindinio. **ATKREIPĖ DĖMESĮ**, kad pasaulinė architektūros ir skulptūros teorija ir praktika rekomenduoja iškilius asmenis ir įvykius didingai įprasminti. Paminklas turi užvaldyti erdvę ir kviesti žiūrovą. **SUSIDARĖ NUOMONĖ**, kad projektuojant, derinant ir svarstant paminklo projektą buvo vadovaujamasi enkavedistų, kagėbistų, stribų ir kolaborantų žmonių naikinimo ir niekinimo patirtimi ir principais.

PAŽYMIME, kad valdžios institucijos jau oficialiai pasiūlė prie Vyriausybės ant tiltelio grindinio išrašyti sušaudytųjų ir nužudytųjų ministrų pavardes.

PRAŠOME Jūsų išsakyti nuomonę dėl pateiktų projektų.

ATKREIPIAME DĖMESĮ, kad prieš projektą ant grindinio protestavo Vilniaus sąjūdininkai ir daugelis geros valios žmonių.

Tarybos pirmininkas L. Kerosierius
Pirmininko pavaduotojas G. Adomaitis
Pirmininko pirmasis pavaduotojas, atsakingasis sekretorius A. Budriūnas
Pirmininko pavaduotoja R. Jakučiūnienė

Tarybos nariai: A. Adamkovich, G. Adomaitis, A. Akelaitis, V. Aleksynas, A. Ambrazas, A. Augulis, K. Balčiūnas, N. Balčiūnienė, S. Boreika, A. Budriūnas, L. Bukauskienė, N. Butkuvienė, J. Česnavičius, P. Dirsė, S. Eidukonis, K. Garšva, A. Gelumbauskaitė, L. Grigienė, P. Gvazdauskas, V. Jakubonis, R. Jakučiūnienė, V. Jankūnas, A. Juknevičius, V. Kapkan, A. Kaziukonis, L. Kerosierius, J. Kuoras, A. Markūnienė, H. Martinkėnas, K. Milius, E. Mirončikienė, J. Parnarauskas, G. Ratkutė, V. Rizgelis, G. Rotomskienė, M. Sidaravičius, R. Simonaitis, A. Vaičiūnas, L. Veličkaitė, G. Uogintas, B. Zaviša, S. Žilinskas.

Pasiteiravimui: L. Kerosierius tel 8674 38465, G. Adomaitis tel. 8611 30131
Adresas korespondencijai L. Kerosieriui Iki pareikalavimo, Centrinis paštas, Vilnius,
el. p. vilnius@sajudis.com www.sajudis.com

Priedas Nr. 1
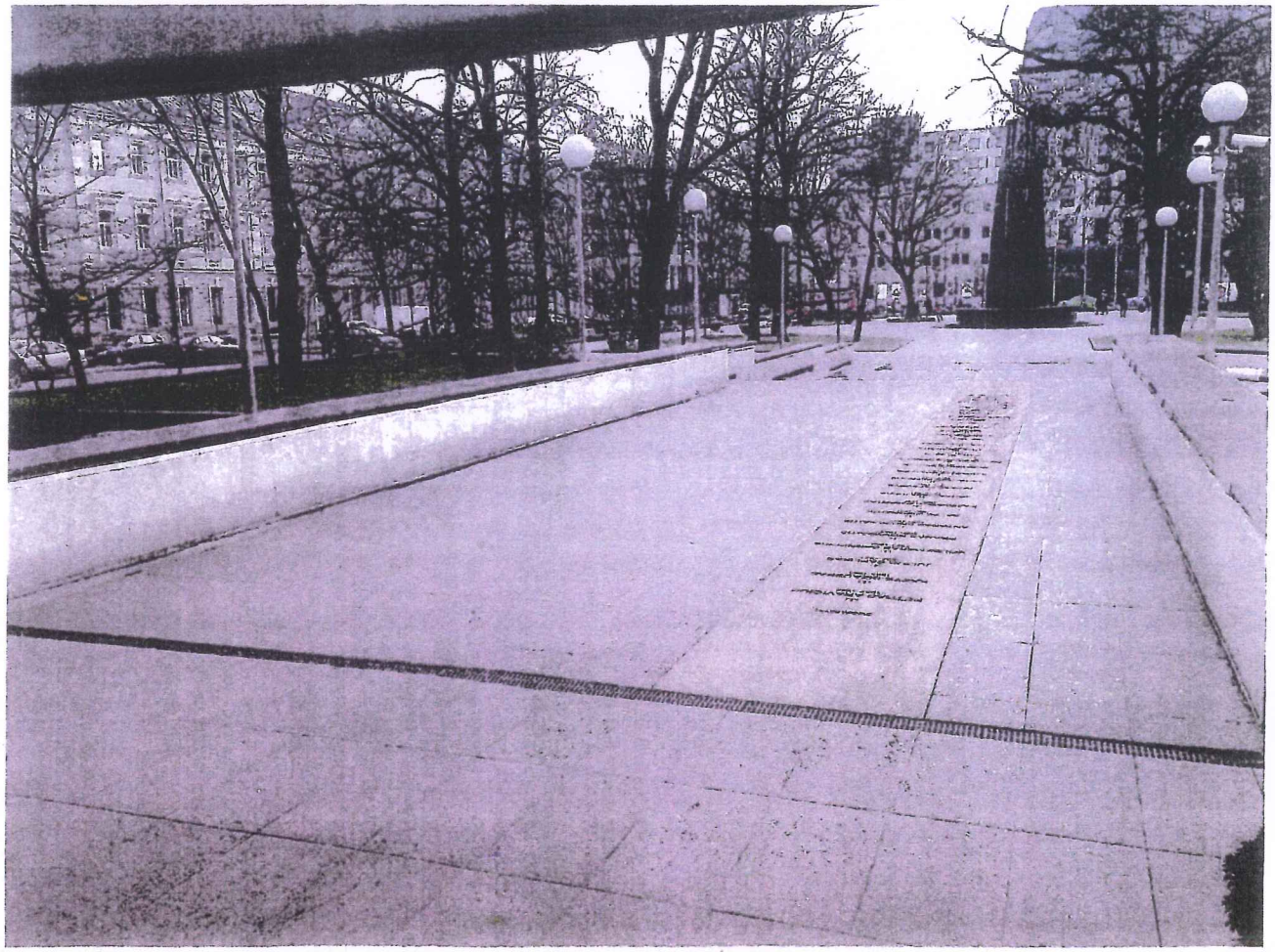
Priedas Nr. 2